

TIDEVARVET

Skräcken har segrat.

Katastrofvalen i England.
Av Honorine Hermelin.

Världen är fattig.
Ledande artikel.

Elin Wagner:
Stora händelser och små män.

Läkarna ställa sig avvisande
inför födelsekstroll inom
tuberkulosvården.

Maria Lazar:
Skolbarn som skådespelare.
Ett teaterförsök i Berlin.

Tre svenska romaner
i den nordiska tvän
av fil. lic. Emy Ek.

Fången n:r 327.
Av Elsa Björkman-Goldschmidt.

Skräcken har segrat.

Katastrofvalen i England.

Ställningen vid föregående val.

	December 1925	Oktober 1924	Maj 1929
Konservativa	257	419	260
Liberala	158	40	59
Arbetspartiet	192	151	288
Partilösa	8	5	8

Nog sov världen oroligt natten till den 28 oktober i förväntan på valresultatet från England, men detta uppvaknande hade ändå ingen drömt om. Vad är det som har hänt och vad kommer att hända? Vad skall segrarna göra med sin vanvettiga majoritet, som kan göra precis vad den behagar. Kan det betyda att det engelska arbetspartiet i verkligheten är förvisat utanför parlamentet. England kringgärdas av höga tullar — de arbetslösa öde, avrustningens öde — vad är fram eller tillbaka, upp eller ner.

Ett val som detta kan endast ha skett i skräckens tecken. Liksom 1924 det förfalskade »Röda brevet» gjorde människorna vilda och blinda inför misstanken om MacDonalds samförstånd med Sovjet, så har i långt hög grad detsamma skett nu. Tydligt inför ängesten att besparingar och förnödenheter voro hotade. Utan förbehåll har historien mest övervuldande majoritet givit det engelska regeringspartiet önskad fullmakt att till varje pris, med vilka medel man kommer att finna lämpligt, återupprätta och stötta det system, som tros kunna rädda från bankrutten.

Skräcken säger sig inte att det är just detta samma system som fört fram till dagens oödliga förhållanden, till besparingarnas bankrutt och till miljoners bleka nöd, mitt i överproduktionens mättnad. Skräcken klamrar sig fast i stället för att söka nya utvägar. Man har inte vågat att med arbetspartiet erkänna det gamla systemets misslyckande och gå löst på en ny politik. Särskilt så som den framförts av I. L. P., den radikala gruppen inom arbetspartiet, kan denna nya politik uttryckas så: *Människorna först. Först anständiga levnadsvillkor både för löntagare och understötagare.* På det sättet, men endast så, kan också trolningen mellan överproduktion och nöd brytas och utbytet komma i rätta gångar.

Stridsupställningen vid detta val skedde efter klassiskt enkla linjer: två fronter. Endast i ett land med enmansvalkretsar kan ett sådant jordskred tänkas. Valkretsarna ha endast i undantagsfall varit störda av trekantssval, en aldrig så knapp majoritet har i denna envigeskamp mellan två kunnat göra sig gällande och skickat denna oerhörda bankrutten. (Forts. å sid. 4.)

Vad har hänt?

HISTORIEN OM VAPEN-SMUGGLINGEN har utvecklats så, att tyngdpunkten flyttats från fascistlägret över till general Munch och hans 2,000-man starka frikår. Denna består sedan 1927 under Munchs ledarskap. Ändamålet är sått på andrforan ställa sig till myndigheternas förfogande såsom ett yttersta medel att hävda samhällets nödvärnsrätt. Polismästare Håleman, som gav licenser till vapen-innehavet, har förklarat att han visserligen anser frivilliga skyddskårer mindre önskvärda, men just då var han tydligen rädd, ty han »kunde icke avvisa det bistånd» som erbjöds. Sammanblandningen med fascisterna, d. v. s. överlämnandet av vapen till dem — antalet 1927 insmugglade pistoler har i. ö. stigit från 200 till över 500! — tyckes ha ombesörjts av andra militärer. Historien förefaller att vara lika fatal för det ena lägret som det andra.

SKANDALEN N:r 2 är brevet från greve H.-I. von Rosen till polisintendenten Zetterquist, om att Degerforsbomben på sin tid kastades i provokationssyfte av arbetsvilliga i samförstånd med Nationella Ungdomsförbundet. Uppgiften, som väckt en del uppståndelse, dementeras av de senare.

I STIL MED OVANSTAENDE är det förhållande, om vilket Veckovaktens förra sig berättat, att småpojkar vid Beskovska skolan under idrottsdagarna delta i skjutövningar. Man får välja på sinning och skjutning med gevär. Singingen ligger självfallet under. En tidig förberedelse till att senare syssla med vapenförädd.

HÖGERSEGERN I ENGLAND är fullständig. Den tar 472 av underhusets 615 platser. Liberalerna få 63, därav Simongruppen 25, MacDonaldgruppen får 13, arbetspartiet 50 och Lloyd George-gruppen 7 platser. Arbetspartiets ledare Henderson är utslagen, Finner Brockway, ledare för I. L. P., likaså, Margaret Bondfield och Susan Lawrence utslagna. MacDonald återvaldes i sin krets, Seaham, med 6,600 röster mindre än 1929.

Veckovaktens

Stora händelser och små män.

Japan har begagnat sin vetorätt mot ett enhälligt beslut av Folkförbundsrådet i den kinesisk-japanska frågan. Det är en fundamental punkt i Förbundets konstitution som härmed tydligt visar sin verkan. Som man minns kom den in på ett senare stadium av arbetet på pakten, och då som en eftergift åt de olika staternas suveränitet. Detta må vara nödvändigt så länge Förbundet icke är en opartisk övernationell makt och så länge de enskilda staterna ej insett att absolut suveränitet icke längre kan existera. Men det förlamar Folkförbundets kraft.

Vid en annan mindre orolig tidpunkt skulle dock det faktum helt säkert haft större effekt att världen enhälligt ställt sig på Kinas sida i den ifrågakommande konflikten och icke har erkänt att Japans framfart i Mandchuriet varit berättigad som svar på Kinas övergrepp. Men i dessa tider, framförallt efter det våldsamma omslaget i England, kan knapp en opinion samla sig till en gemensam verkan. Ett hotande krig mellan två asiatiska makter är bara en sensation bland de andra i världen. Och rådsmakternas representanter ha andra och mera närliggande saker att sköta. Om inte franska konseljpresidenten Laval övertagit

den stora politiken från Briand, skulle denne ej haft tid att sitta i dagar och underhandla med en svårhanterlig japansk rådsrepresentant.

När herrar Laval och Briand nu möts i Paris vid Lavals återkomst från Amerika kan ingen av dem berömma sig av att ha riktigt lyckats i sina uppgifter. Briand måste den 16 november ånyo i rådsmöte ta upp den japansk-kinesiska konflikten och vet ej vilken situation de oberäkneliga kämpande makterna inom dessa länder ha till dess.

Laval å sin sida vet nu att hans anbud om att gå med på nedrustning och krigsskuldreglering, icke anses nog värdelöst för dem som makten ha i Amerika för att de skulle ge honom den säkerhet för Frankrike som han fordrar i utbyte. Detta kan bero av många orsaker, bland annat presidentens oro för att den traditionella amerikanska olusten att lägga sig i Europas affärer kommer att begagnas emot honom vid den stundande valkampanjen. Men när de båda statscheferna icke lyckats enas om annat än ett samarbete i penningfrågor, så beror det inte bara på Amerikas isoleringslust, ty den börjar ge med sig. Det beror också på att Amerika icke vill garantera

(Forts. å sid. 4.)

Läkarna ställa sig avvisande.

Den aktuella frågan om förebyggande av tuberkulos bland småbarn går ju framförallt ut på att skydda dem mot smitta. Detta innebär i många fall, att det späda barnet måste skiljas från modern och hemmet. Enligt Nationalföreningens mot tuberkulos uppgifter hade för Sveriges del t. o. m. 1928 års utgång, sammanlagt 1,328 spädbarn från tuberkulosa hem blivit utackorderade i friska familjer. Nationalföreningens kostnader för utackorderingen uppgick till över 51,000 kronor.

Då dödlighetsrisken för de späda barnen synes påtagligt ökas ju längre tid som förlägr, innan barnet skiljes från smittokällan, är det mycket viktigt att barnet så tidigt som möjligt, helst omedelbart efter födelsetagen ifrås hemmet. Vilket lidande innebär icke detta för föräldrarna, kanske allra mest för modern. Och vilka oöverskådliga psykologiska verkningar kan det icke ha för barnet, som på detta sätt ryckes från sin naturliga miljö under den för hela dess utveckling så betydelsefulla första levnadstiden. Så länge man ännu erkänner hemmets och familjens stora betydelse för barnets harmoniska utveckling, är det ofrånkomligt att beakta de vådor som ett sådant lösräckande av barnet från dess ursprungliga omgivning måste innebära.

Visserligen förekommer också vid tuberkulos att havandeskap måste avbrytas. Men om man tar i betraktande de risker detta medför, uppställer sig osökt frågan, om icke ett förebyggande av havandeskapet mängden gång vore en lyckligare lösning. Den frågan framställdes också i förra numret av Tidevarvet av d:r Ada Nilsson. Och — då det inom ett redan bestående äktenskap i många fall torde möta stora svårigheter att uppnå detta endast på avhållsamhetsväg, borde det icke sättas som mål för den tuberkulosvårdande verksamheten att också tillhandaga med

vederhäftig upplysning på denna punkt? Hur nödvändigt den vederhäftiga upplysningen är fick också sin kraftiga belysning i d:r G. Dahlbergs artikel i D. N. i onsdags.

För att få frågan närmare belyst har Tidevarvet vänt sig till flera inom tuberkulosvården sysselsatta läkare, både inom den slutna vården och inom dispensärverksamheten. Det har visat sig påfallande svårt att få några uttalanden i ämnet. Läkarna vid Stockholms tuberkulosbyråer d:r Sigröd Björkquist-Wolontis, d:r Folke Wallén och d:r Reinhold Naucké, neka att uttala sig i saken.

D:r Herman Lindwall medger att dispensärläkarna i många fall måste säga åt patienterna att de böra avstå från att skaffa sig barn, och kanske ger man dem också i enskilda fall en anvisning om hur de skola bära sig åt. Men beträffande frågan om sådant upplysning borde ingå generellt i tillämpliga fall, anser d:r Lindwall att den är av för stor räckvidd, för att kunna besvaras. Han har inte förut tänkt på saken.

Största förstälsten ha vi funnit hos två sjukhusläkare, överläkaren vid Garphyte Sanatorium d:r Helena Klein och förutvarande underläkaren vid Söderby Sanatorium d:r Sossi Allewin, vilka förklara att de under vissa omständigheter bruka råda sina patienter att icke skaffa barn till världen. D:r Klein understryker emellertid att detta inte finge gälla som en allmän regel, utan endast efter omsorgsfull prövning i varje särskilt fall.

D:r Allewin anser för sin del att det vore synnerligen lämpligt att upplysning om förebyggande av havandeskap lämnades vid dispensärens — särskilt till kvinnorna — men påpekar att preventivlagen ännu lägger hinder i vägen. Det är emellertid fullkomligt galeat att säga till patienten, ni får gärna gifva er, men ni bör inte få några barn, eller till samheten att också tillhandaga med

(Forts. å sid. 4.)

Romantik eller revolution?

Intresset för den unga dikten har blivit ett kampbetonat intresse, ungefär som ställningen för och emot functionalismen, för och emot inmalingsstveten. När Ture Nerman i en artikel i Folkets Dagblad angriper De fem artiklarna i den avskaffade genom sin kritik av Harry Martinsons nya diktsamling *Nomad*, kommer motattakets ögonblickligen i ett temperamentsfullt inlägg av Erik Asklund i Fönstret och uppdelningen för eller emot skärpes bland hörarna, d. v. s. läsarna, de som intressera sig för dikten, konsten, livet av idag.

Konflikten anses fordra offentlig uppgörelse. Den ägde rum i förra veckan på ett av den kommunistiska ungdomsklubben Revolt anordnat, till trängsel fylld, om olika åskådningar hedrat möte i Klara Folkets Hus stora sal. Med en repliklysten och slagfärdig publik som domare ut-

spelades en diskussionsmatch, där tillmålens visserligen i viss grad utmättes efter partilinjerna, men där man väl ändå kunde definiera kärnpunkten med den gamla frågan: För konsten vara till för sin egen skull? I vilken grad är den skyldig — eller förbjuden — att följtja politiska, sociala, ekonomiska mål?

Om Ture Nermans anmälan av *Nomad* på ett fränstodande sätt förstorat, ja, rentav frambesvurit sidor i diktsamlingen, som som i och för sig ingalunda varit värda denna grovspråkiga tvåspaltsartikel, var hans inledningsattack i Klara icke mera uppbygglig. Det var omöjligt att bakom de hastigt som sidoblickar utslungade kvickheterna, angreppen, tillvettelserna, spåra den *övertygelse*, som ensam hade gjort tillställningen befogad. De unga diktarna beskyldes för att ha

(Forts. å sid. 2.)

Har Ni prövat Råkostbodens specialiteter?
PONTONJÄRGATAN 21
KONTORSLUNCH å kr. 1:—
»FLYTANDE RÅKOST» i pressade örtarter alla slag.
KRYDDOR: sellerisalt, curry, paprika, dragon, körfvel m. m.
Ring Kungsholmen 351 35.

TIDEVARVET

REDAKTIONSKOMMITTÉ:

Elin Wägner,
Elisabeth Tamm,
Ada Nilsson,
Honorie Hermelin.

REDAKTÖR:

Carin Hermelin.

ANSVARIG UTGIVARE:

Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfri lördag.
Stussplan 1-3, 2 tr., Stockholm.
Tel. N. 48 42, 182 43.

ADVOKATER

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén.
Herkulesgatan 14 (f. d. L. i. Vattug.)
Tel. 75 75, 75 76
STOCKHOLM
Specialitet: Familje- och arvskaver,
Boutredningar och testamenter, för-
valtningsuppdrag. Även skriftliga
förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg

KUNGSFÄLLEN 6, STOCKHOLM
Tel. Växel: N. 333 15.

Cyril Holm

Birger Jarlsгатan 10, 5 tr.
Telefon: O. 85 65 - O. 84 65

TANDLÄKARE

TANDLÄKARE

HARRY KLEIN

Kungsgatan 17, 3 tr.
Tel. 62 40.

TANDLÄKARE

Eise Widman-Rupertz

Norr Mälarsstrand 74*
(Ingång: Bältsar v. Plategatan 1)
Mottagningstid enl. översk. pr. K. 729

TANDLÄKARE

Karl G:son Diamant

Kungsgatan 72, 5 tr.
Mottagn. efter översk. pr. tel. 18 66.

TANDLÄKARE

TORSTEN BORG

* Hornsgatan 33 A, 4 tr. (hiss).
Mottagn. enl. översk. pr. tel. 5. (4)142 92.

TANDLÄKARE

BENGT LINDBERG

Alviksvägen 116, Appellviken.
Mottagn. efter översk. pr. tel. A. 12 77.

S:t Görans Begravningsbyrå

Jenny Larsson
FLEMINGGATAN 60.
Tel. K. 47 24
Ombesörjer allt vid dödsfall.
Eldbegängelser. Balsameringar.

HERMES KAFFE

Kaffet där kvalitén är högre än priset
och smaken huvudsaken.
Birgerjarlsгатan 71 — Stockholm.
Telefoner: N. 116 74 — N. 65 46 — 96 79.
Liljeholmsvägen 4 — Tel. Liljeh. 45.
Särskilt omtyckt är Mokkablandning
å 3,10 pr. kg.
Klipp ur annonsen! Aberopa denna
tidning! Begär prislista!
Från Handelsfirman HERMES A.-B.,
Liljeholmsväg, 4 eller Birgerjarlsгат. 71,
Stockholm, rekv.:

... kg. kaffe å kr. pr. kg.
att bet. m. postförsk.
efterkrav.
Gratisprov önskas.
Agentur önskas.
Namn (tydligt).
Adress (tydligt). Tidn., d. 31.10.

Den 31 okt. 1931.

Världen är fattig.

Vi läsa i historien om forna tiders osäkerhet. Den försakades inte endast av ofta förekommande fejder med grannländerna. Stigmän gjorde också de stora skogarna osäkra — för att inte tala om björnar och vargar. Den europeiska kulturen har förändrat samhällslivet. Men strängt taget är det endast formerna, som äro förändrade. Allt går nu i stort, det är inte bara, att krigen bli världskrig. Det välordnade samhället erbjuder inte någon säkerhet, som man skulle kunna tro. Fortna dagars stigmän ha blivit ersatta av tvenne slags moderna rövare. Dels de, som duka under för sitt begär efter penningar andas därhän att hellre använda sig av andra medel än avstå. Det är de stora försörjningsringarnas och förfalskningsarnas upphovsmän. Och dels ha vi den mera våldsamma arten, den, som representeras av bolsjeviker och fascister. Det vällovliga samhället är i allmänhet och vid val i synnerhet gripen av kommunistiskräck. De sista dagarna har emellertid upprullat sensationella förhållanden om det vällovliga samhällets olovliga gärningar i hemlighet, utövade och beskyddade just av de kärer, som anses vara till för de fredliga innevärnarnas värn. Det är en sida av saken, att detta är en stor skandal. En annan fråga är, var finns någon säkerhet? Den finns inte, kan man tryggt svara. Hedern är på glid. Rätten likaså. Makt och pengar är tidens ideal. Och det gör världen fattig att ej ha andra värden.

W EIMARKS
gymnastik, bad,
massage.
Regeringsg. 28. Tel. N. 85 38

Clary Dahlström

Leg. Fälskär.
Dalagatan 25. Tel. 841 04. Kl. 10-2.
KOPPNING
Värk, svullnad i benen, kydda händer
och fötter, ischias.

Liliesjöbbs Sjukvårds- affär

Stockholm
Butiker:
Fridhemsgatan 16 — Tel. Kh. 59 82.
Hantverkargatan 45 — Tel. Kh. 55 85.
Sveavägen 109 — Tel. Va. 170 25.
Åderbräckstrumpor — Häftöfinslägg —
Maggördlar — Bräckband — Sanitets-
och Förbandsartiklar — Katalog gratis.

Mot väggohyra

är TIP-TOP det säkraste medlet.
Låt desinitera Edra lägenheter eller
enskilda möbler med TIP-TOP.
TIP-TOPMETODEN är effek-
tivast. Desinfektion utföres och
upplysningar lämnas.

Tekniska Fabriken TIP-TOP.
Stockholm 4. Tel. Sö. 187 05.

Striden om gipskatten.

Ett teaterförsök.

I Berlin lever man i politik. Man äter, dricker och sover med den. Man beundrar den och fruktar den. Inte ens den mest världstråvände skön-ande kan längre undandraga sig politikens makt: den spärar hans bankkonto, den gör hans hushållerska ifrån sig, den slår in fönsterrutorna hos grannen och den debatterar högt omkring honom i spårvarnen. Privatogdom lär ännu existera. Privatliv däremot finns det knappast mer.

Endast på teatern går det ännu ganska beskedligt till. Rheinhardt öppnade säsongen med Kabale und Liebe. Det är betecknande. En storartad föreställning, regiens, kostymernas och stjärnornas glans. Det var så att man kunde somna.

På Volksbühne försöker man på ett aktningsvärt sätt med något annat. Där spelar man inte med stjärnor utan med skolbarn, med riktiga, levande, osminkade skolbarn med sträva röster, barn som, medan de spela, samtidigt försvara sitt viktiga livsintresse: den nya skolan. Det är inte någon storartad, upprörande, hänyckande teaterprestation man får se. Men den lever och andas och är tagen ur dagens liv. Det konstateras med tacksamhet.

Förlättaren till detta skolstycke, Robert Adolf Stemmle, som själv varit lärare vid en försökskola, har talang, humor och blick för komedien. Hans dialoger äro träffsäkra, handlingen utvecklas naturligt. Och egentligen skulle pjäsen, Striden om gipskatten (Kampf um Kitsch), vara ett muntert stycke, som framförallt föräldrarna borde lära något av.

I en ny skola kommer en av lärarna på den idén att öppna ett museum för gipskatter och gammalt kram. Barnen ta med sig alla möjliga och omöjliga föremål, sådana som brukas pryda småborgerliga hem. Det blir uppståndelse bland föräldrarna, en konflikt med myndigheterna, saken växer till en offentlig historia av stora mått. Egentligen ett ganska oskyldigt uppslag, inte sant? Ett nätt lustspel, ett propagandastycke mot dålig smak.

Men ännu medan repetitionerna

pågå på teatern, antar livet därute i den riktiga skolan så hotande former, att den godlynta skolpjäsen ovillkorligen förvandlas till ett våldsamt politiskt tendensstycke. Scenen blir skådeplatsen för dagliga uppträden, teatern griper över i publiken, och detta inte bara därför att enskilda skådespelare debattera saken utifrån åhörarplatserna, utan emedan publiken känner sig träffad av styckets problem. Ty allt som händer där är ju verklighet. Det är sant att alla unga lärare avskedas, det unga sinnet och den unga kraften förvisas ur skolan. Sparsamhetsåtgärder är ett slagord, med vars hjälp mycket som är obekvämt kan röjas ur vägen. Barn som i sina lärare se kamrater och ledare i stället för gudasända auktoriteter, betrakta inte heller polis och militär som gudomliga auktoriteter. Bort därför med dessa lärare! Bort med en skola, där barnen få lära addition och subtraktion direkt av statistikens grymma siffror. Dessa barn veta alltför väl var och hur sparsamheten fungerar de senaste åren. Hur litet man sparar på riksvärdutgifterna, hur mycket folkhälso- och ungdomen fått släppa till.

Det är möjligt att Kampf um Kitsch är en bättre uppvisning av skolan än av teatern av i dag. Men när man trots det bevitnar detta teaterförsök med verklig inre delaktighet, är det i varje fall ett bevis för hur teatraliskt det dagliga livet har blivit. Och framförallt: hur viktigt. Det är viktigt hur det undervisas i en skolklass, det är viktigt hur man strider i en stadsfullmäktigeförsamling. I denna tid av massrörelser är det indelividen som är viktigt, hur svag och obetydlig den än må förefalla. Proletärbarnet, som här spelar teater ur sitt eget vardagsliv, väcker mer intresse och rörelse med sin fattiga, barnsliga röst än den stora tragediens skakande, smärtyllda skri. Livet har blivit mycket teatraliskt, kanske är det därför vi begära mera liv av teatern.

Uppförandet av Kampf um Kitsch är ett försök, som man skulle kunna lära mycket av. Det ger, utan några storartade medel, tvärtom äro de ofta helt bristfälliga, ett bevis för att teatern ännu inte är död eller kan ersättas med film. Trots alla skeptiska försäkringar om motsatsen. Men det får inte vara teater av i går eller i förrgår. Teatern av i dag kan leva också utan stjärnor.

Berlin i oktober.

Maria Lazar.

Romantik eller revolution.

(Forts. fr. sid. 1.)

övergivit kampen, revolutionen och den klass de tillhörde, att skriva borgarpressen till lags, att befatta sig med religion och olämpligt behandla den sexuella frågan, med ett ord att orättmätigt tillvälla sig äretilen »den unga lyriken». Den i sanning unga dikten däremot skulle alltså ha en förkämpe i Nerman.

Trots den förlängda utläggningen, gick man från mötet utan klarhet om vad Turé Nerman vill. Hans angrepp bl. a. på Edith Södergran med ofullständiga citat ur Landet som icke är, var betecknande för hans sätt att slåss och framkalla opposition från publiken.

Efter Turé Nerman och den lakedes för kampid — eller, i varje fall, mot de just nu förhärskande unga dikterna — stridande Nils Flyg, kommo skalderna själva i tur och ordning med förvarstaj och motangrepp. Erik Asklund, arg som ett bi, Artur Lundkvist, säker, Gustav Sandgren, Harry Martinson. Där lästes först och främst dikter, särskilt ur Martinsons produktion, som publikens domaren med rätta godkände som den socialt medvetna, verklighetsallvarliga dikt man tidigare efterlyst. Så kommo deklamationerna.

Artur Lundkvist sade: att föreställningen att dikten måste vara direkt agitation för att vara revolutionär är både naiv och ytlig och ännu värre föreställningen att sådan dikt kan bli verklig konst. Dikten måste vara liv. All verklig dikt är i sig själv revolutionär, utan att behöva leva på partiprogram och sociala problem. Den är till sin natur en form av uppror mot nuvarande livsformer, en längtan till nytt liv liksom den sociala revolutionens botten är längtan till ny, människligt fruktbar, förnuftigare, intensivare livstävling.

Den revolutionära känslan är långtan efter ständig förnyelse, den innebär en dynamisk livsinställning i motsats till den statiska förståelsen, som för Lundkvist förkroppsligades i begreppet borgerlighet. Revolution skall begås varenda dag, uttryckt genom våra känslor, handlingar, hela vår livsinriktning. Om man också förgäves letar efter revolutionära paroler i den moderna dikten, förnimmes dock den upproriska känslans närhet överallt.

Vi kunna inte ständigt gå omkring laddade med hat i sonettform, sade Harry Martinson: Kampen har levat länge nog i säng, nu skall den ske i handling. Dikt och politik och social kamp kunna inte blandas samman, utan att man därmed skadar både kampen och poesen. Men en människa måste få vara människa och uttrycka sin kärlek till jorden och livet. Arnold Ljungdal ville inte kännas vid »revolutionen inom oss», hans vidhöll att den sociala revolutionen måste komma till uttryck utan den romantiska förfälsknings, som strider mot det praktiska livets erfarenhet.

Nåväl, diskussionen är ändlös, den kan börja mätas i år, icke endast i timmar eller veckor. För den som skall läsa är dock huvudsaken att det skrivs dikt, som vare sig den handlar om lokomotiv, snölykter, hemlösa vandrare eller arbetare i arbete, förmår att väcka till liv krafter, utlösa glädje och harm och lust att leva. Det kunna faktiskt de flesta av de unga diktarna i sina bästa arbeten, hur de sedan formulerat sin dikt- och livsåskådning. Är det inte ganska bra, redan detta?

Casan.

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 • Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 " " 73 37
GOTGATAN 52 " " 335 09

Frimärken

Stor illustr. prislista Nr 57,
Pris 50 öre.
Satsprislista gratis mot denna kupong.
A.-B. HARRY WENNERBERG
H. K. H. Kronprinsens Hovleverantör.
Drottninggatan 82 • STOCKHOLM

Restaurant Damberg

MATSALEN i tr.
Lunch 1: 00 - Diner 2: 50 - Soupé 2: 25
Dagligen Middags- och Aftonkonsert

Davidsons möbler

St. Eriksplan 15
talar för sig själva
i stil som kvalitet.

Bestik vår utfällning i 3 våningar. DAVIDSON på Norr.

gör pengarna dryga

köp kooperativt

Vilket?

Naturligtvis

För såväl ljust som mörkt hår i paket å 35 öre.

ATLANTIC

Förstklassig Restaurant
Utmärkt festväning
Moderata priser

Stockholms mest moderna,
tysta och komfortabla hotell
Fullständigt toalettum med
bad till varje rum o. dubbellett
Tel. Nannansg. 11
Hovmästarna direkt linje 45 67

DANS
måndag
fredag

Tre romaner.

N:r 327.

En sann historia.

Av de tre böcker, som jämte Jarl Hemmers »En man och hans samvete» blevo prisbelönta inom den svenska gruppen av den stora nordiska romanpristävlingen, handlar den första om en skyltdocka, den andra om en död människa, vars själ vandrar omkring på jorden och i rymden, och den tredje om en pampig storbonde, som håller sig »nära jordens». Som synes, äro de nog så olikartade till innehåll, och detsamma gäller formen. Men få ting äro för närvarande så svävande som romanens form. Sida vid sida möter man inom den europeiska litteraturen fjärlislätta, skissartade romaner med snabba glimtar av modernt liv och moderna människosjäljar — och väldiga tungviktsromaner, ofta i flera delar, antingen med traditionell uppläggning av konflikter och karaktärer eller med ett mikroskopiskt förföljande av varje förnimmelse, varje halvdragen aning, varje fysisk eller psykisk reaktion inom ett visst tidsavsnitt, såsom hos James Joyce och hans efterföljare. Eller man finner stora konversationsromaner, såsom Aldous Huxleys, där handling och dramatisk liv äro så gott som uteslutna, och personerna dyka upp i vart tredje eller fjärde kapitel för att i mer eller mindre spirituella samtal med andra, som också äro i tur att dyka upp, eller i dagböcker och brev utbreda sig över spörsmål, så subtila, att som Huxley säger, endast 0,01 % av mänskligheten möjligen kan förstå dem.

För den, som känner Karin Boyes lyrik, innebär hennes »romaner» Astarte en stor överraskning. Hennes lyrik har ett drag av kärighet, knapphet, tankeklarhet och viljedyrkan. Hennes sista bok är en samling prosapoem på en utsökt, nästan välslutligt böljande prosa. I början kan man, synes det mig, trots all formens skönhet icke fångas av boken. Den själlösa skyltdockan Astarte har jag icke lyckats till övers för, och av bokens personer är knappast någon intresseväckande. Den ytliga strebern Tage Verin, den sköna Viola, som står i sybehörsaffär och är en utpräglat affärsbegävnig i fråga om kärlek och njutning, den unga flickan Britt Landers med den första

ungdomens daggfriska fräschör men utan tankar, utan verkliga känslor, blott med vaga drömmar om konsten att fångsla en man — ingen av dessa eller övriga figurer intresserar verkligen. Men läser man boken än en gång, tycker man sig spärra en mening. Temat, som varierar i så musikaliskt sköna satser, är drömmen om allt det, som verkligt inte nekar oss. I drömmen, det vakna livets eller sömnens dröm, ta vi revansch för verklighetens karghet och brist på generositet. Publiken, som med hungriga ögon betraktar de strålände skyltfönstren, där den gyllene Astarte stiger ur bäljor av siden och spetsar, inspireras till svindlande önskedrömmar. Musiken på restaurangerna, dansen, filmernas lyx- och äventyrsvisioner, ljusreklamernas eldkaskader, juveleraröfnings glimmande skatter, allt bidrager att slå drömmarna i drift. Ser man boken på detta sätt, blir Astarte en symbol, en drömmens gudinna. Det är utan tvivel fullt riktigt, att det moderna livet med dess hetsande arbetsjakt och oerhörda beroende av ekonomiska faktorer, som insnåva gränserna för de uppfyllbara önskingarna, skall inbjuda till att taga revansch i dömdens värld, där liksom i sagans allt är möjligt. Det är blott skada, att drömmarna hos de här skildrade nutidstyperna blott röra sig om yttre elegans, karriär, rikedom, sinnesnjutning. Bland bokens gestalter finnes icke en, som har ett djupare tankeliv. Här ligger förmodligen en dom över vår tids storstadskultur. Men ingenstades framträder kritiken annat än i ljuvt bestående former. De långa, sköna hymnerna till silkesstrumpor och pälsar, spetsklännor och juveler äro så inspirerade, att man blott anar deras ironiska underklang. Någon gång glimmar ironien fram som ett halvdjolt smycke, t. ex. på tal om silkesstrumpor: »Att träffa just den färgsammansättningen, som noggrannast, djupast uttrycker en personlig egenart eller kanske bara en nyckfull lygnestämning för kvällen — vore inte det en konst, lika omsorgskrävande, lika utsökt som diktning och musik?»

Det värdefulla i Karin Boyes bok

Den som under de sista tio åren varit i Wien har kanske lätt märkt till en liten vittbragd blind gumma, som satt och tiggade i hörnet av Weiburggasse och Kärrnerstrasse? — Hon hade aldrig varken halt eller mössa på sig och ibland, när det var kallt, hände det att folk stannade och frågade om hon inte fris. — Nej, brukade gumman svara, jag har fått alldeles för lite frisk luft i mina dr. Nya tycker jag om att känna att det blåser om näsan på mig. — För en tid sedan dog hon och då stod än en gång hennes namn i tidningarna. Det hade stått där en gång förut och nu rullades den sorgliga historien upp igen. — Den återges härnadan.

Polska Lizzi och vackra Mizzi bodde vägg om vägg i samma färdstuga. De var s. k. slarviga flickor, som tog emot herrbesök. Polska Lizzi hade nog kommit därhän till följd av talang och fallenhet, vid hennes vaggas hade fru Lusta stått fader, hon var med själ och hjärta »bei der Sach's», som wienaren säger. Med vackra Mizzi var det annorlunda. Hon försökte sig ideligen på nya jobb — men hon hade en gammal mamma i Linz och

en 5-årig pojke hos fosterföräldrar vid Rodaun, och linjen hon hade räckte aldrig till, det fanns inga planer...

Man visste inte mycket om dem i huset annat än att de aldrig kunde hålla sams. De trätte för jännan, ibland så att det bördes ändra upp i femte våningen. Men vad folk inte visste — det var att de samtidigt var goda kamrater som höll ihop i vätt och torr. Sån't låter ju mindre tala om sig. När polska Lizzi, som det hände då och då, för en tid flyttade till en fin våning i fjärde bezirket — diplomatstaden — så kunde Mizzi tidigt slå igen butiken och hälsa på sin pojk — pengarna räckte gott till för dem båda. Efter en tid kom Lizzi hem igen — ibland med pärlhalsband, t. o. m. akta! — men utan ett separat rör. Då var det tur att Mizzi lagt av lite, det hade hon alltid, och snart var de i färd med att trätta igen — trätta och trivas ändå — den gamla vänliga trallen.

En natt, Mizzi hade just somnat, kom polska Lizzi in i med en våldig fart. »Du, se här, tag detta» — hon slängde pärlhalsbandet i Mizzis byrållåda. »Det är en sann konstig karl hos mig

är utom dess stilistiska skönhet de glimtar, den ger av motsättningarna lyx och elände, njutning och lidande.

Från Astartes värld, vars symbol är en själlös docka, är vägen lång till *Py Sörmans Aloë*, där en själ, befriad från kropp och kläder, betraktar människornas liv, ungefär som den mycket ensamma människan på sidan av livet och iakttar den framvällrande strömmen av liv. Med mycket kompositionell styrka och originalitet färdar *Py Sörman* försökt att genomföra sitt egenartade tema. Hennes roman blir en fragmentarisk generalvy över människan och tiden. Människan står fram i sin storhet och litenhet, sin godhet och elakhet, sin slughet och hjälplöshet, och författarinnan ser på henne med en blick, full av humor och vemod, medlidande och ömhet, kanske något av den underfundiga blick, som en av hennes stora döda har, när han ser ner på människorna och säger: »Människorna äro roliga. De äro de mest charmerande idioter som finns».

Py Sörman ställer sina människor inför livets och tidens djupaste frå-

gor. I gripande och skakande bilder tecknas krigets fasor och meningslösa lidanden. Trots allt blir bokens slutakord harmoniskt: själen blommar i gränslös ömhet för allt mänskligt, allt levande och lidande.

Från Vintergatans skälvande bro genom rymden kommer man i den tredje romanen, *Elisabeth Högström-Löfbergs »Nära jordens*, till den stadiga landsvägen. Romanen är en skildring av svenskt bondeliv i våra dagar. Teckningen är gjord med mycken vederhäftighet och livlig iakttagelseförmåga, trygg humor och säker människokännedom. Bäst äro de noveltistiska avsnitten, t. ex. interörerna från älderdomshemmet. Den varma medkänsla, som bär skildringen, har föranlett författarinnan att som motto på sin bok sätta ordet: »Det finns inga frågor, det finns bara människors», vilket som bekant är en tveklaktig sanning. I vår tid kan man icke komma förbi frågor och avgrändar. Ingen kan »gå udenom», när livet och tiden ställer frågorna framför oss med så ofrånkomlig och skakande kraft som nu.

Emy Ek.

Han ser så vild ut i ögonen. Du ska få se att han vill åt mina pärlor. Men där kammade han noll! Ööm dem, flicka! — Sade och försann. — Mizzi brummade, vände sig åt vägen och sov vidare.

Efter ett par timmar vaknar hon vid ett underligt ljud. Det låt som ett gurglande. Vad nu då? Ännu ett konstigt gurglande. Mizzi för upp som en fjäder. Kanske Lizzi blivit sjuk? Där inne finner hon polska Lizzi ligande på golvet, i den svaga daggrynningen kan hon inte se vad som är fatt. Hon lyfter upp henne på sängen. Känner något klabbigt, vätt. Tänder en lamp. — Jesus Maria! — Hon rusar ut och skriker av alla krafter.

»Saken är ju fömligen klar, säger polslinsektionen och sneglar på vackra Mizzis nedblodade nattrock. — Ni säger alltid att de ofta brukade gråla — att man kan tala om bestående fiendskap?» — Konstapeln skrev, gramarna stod i en ring och glodde. — Till Mizzi: »Det blir nog bäst att hon klär på sig och följer med till polisstationen. Sesä, inget bråk nu.»

Vid rättgängen uppträdde Mizzi på ett fräckt och utmanande sätt, det var den allmänna meningen. »Direkt lättsinnigt, sade försvarsadvokaten. Som de flesta kronliga hyste hon nämligen en vidskeplig tro på den Höga Rättvisans oelbarhet. Att hon skulle bli frikad var ju klart. Hon var ju oskyldig, vet jag. Men hon var arg över bara tanken att de kunde tro att hon hade velat göra Lizzi något. Dessutom var hon ifrån sig och ledsen. Och när hon blev ledsen blev hon arg. Det var det inget att göra åt.

»Ni var väl svartsjuk på den döda, det var väl där skön klämde», sade domaren. — »Hon var väl vackrare än Ni, eller hur?»

»Det vet väl domarn bäst själv, eftersom han var kund hos henne», ljög Mizzi fräckt. — »Så'n idiot!» fräste hon.

Publiken myste, pressen skrev och domaren skummade av rättmätigt harm. Utslagsgärdande blev en husundersökning, där man i den anklagades gömmor funnit ett pärlhalsband, vilket bevisligen hade tillhört den döda. Vid avsynen av det, brast Mizzi i gråt. Nu kom hon ihåg att Lizzi ju var inne hos henne den kvällen, just som hon höll på att komma. Hon berättade nu om det mystiska herrbesöket, javisst, det var ju klart, det var förstås han, som... Men berättelsen studdes mot bitande misstro.

Anklagade, Lehner Maria (Mizzi), dömdes mot sitt nekande till livstids straffarbete. Förförande omständigheter voro den anklagades lösliga vandrel och trotsiga, styva sinne.

Ungefär 20 år därefter kallades en katolsk präst till en dödsbädd. Den döende ville biktas. Det var en hel del virrigt tal han där fick ta emot. Lustmord, pro-

V I S T Å T I L L T J Ä N S T

Blomnor & Frukt
S:t Eriksgatan 108
Telefon 3 869 35
G. JONSSON

BOKBINDERI
Holmströms Bokbinderi
Hamngatan 34 Å, g.
Rekommenderas för all arbete inom branschen. Billiga priser. Snabb leverans. Gediget arbete.
Ring 99 37 och vi hämta.

DÄMFRISERING
Sigrid Aastrup
Långholmsg. 26 • 40 67 00
Brudklädsel
Omsorgsfull och skicklig behandling.

DAMSKRÄDDERI
Otto A. Olsson
MODESALONG
Hamngatan 24^a (hiss). Tel.: N. 65 85.
Finner Ni de sista Parisnyheterna i Kappor och Klänningar.

DESINFEKTION
för strövande av all slags ohyra verkställes under
Fullständig garanti
Even med Cyanavätska.
A.-B. Bitch Desinfektion
Kardusmakaregatan 9
Tel. 11 18 30. Stockholm.

DIETHEM
Ida Larssons
DIETHEM
Malmsskålnadsg. 48 A, 1 tr. Tel. Norr 611
FRUKOST • LUNCH • MIDDAG
Läkarereferenser

Gräddin
Ren naturprodukt
Är
Denna
Dopprensade gräddor
Ingen kokt bismak
Närande och hälsosamt
A.-B. Gräddinmejeriet
827 84 STOCKHOLM. 827 54

HANDARBETEN
Firma HANDARBETSÅFFÄREN
(L. OLSSON)
KARLAVÄGEN 12 • F. d. Odögatan 17.
Tel. Norr 1917.
På beställning utföres alla slags uppdrags-, Mått-, Tillred-, Frånkrytning-, Menningar- och Måsterkompositioner. Uppdrags-, silke och garnar på lager. Allt till lägsta priser.

HEMINREDNING.
Florentine Sigrid Ölrog
Birger Jarlsgatan 37. Tel.: 2 145 56
Ateljé för Heminredning
Försäljning av Textil, Konstaker m. m.

KEM. TVÄTT, PRESSNING
S'ockholms Pressningsanstalt
Karlavägen 66, STOCKHOLM
Telefon O. 4991.
Utför pressning, kemisk tvätt och färgning av damkläder. Arbetet utföres av fackman under garanti. Hämtas och hemsendes.

KONDITIONER
Hildurs Kaffestuga
Mästarnsallégatan 63. Tel. 74 48
(Hömet av Klara Nora Kyngösta)
Verkligt gott kaffe • Hembakat bröd
The, Choklad, Mjölk, Låvdröcker,
Smörgåsar, Gröt & Ägg.
Beställningar hemskickas.

KORGMOBLER
Larsson & Larsson
KORGMOBELFABRIK
Luntmakaregatan 15 • Tel.: 20 15 73
Moderna tillverkningar. Lägsta priser.
Reparationer utföras.

MODEAFFÄR
ESTER M. PERSSONS
MODE, PÅLS- & HANDSKAFFÄR
59 GÖTGATAN 59 • Tel.: Söd. 301 69.
Obs! Inneh. av affären sedan år 1908.

RÄNTILLVERKNING
HANNA HEDSTRÖM
RÄNTILLVERKNING
Thé-tån • Strutar • Rullar
SVEAVÄGEN 94 • STOCKHOLM
Etabl. år 1902. Telefon Norr 201 52.

SNICKAREVERKSTAD
EKLUNDS Snickeriverkstad
Ynglingagatan 7, 4 tr. N. Tel. 889 14.
Allt inom yrket. Möbelrenoveringar, ompolering, omboningar och omfärgningar.
Nya möbler på beställning.

Luchs Reklamhoffe

REVISIONSBYRÅ
BOKFÖRING
Bokslut, Deklarationer, Uppläggning av räkenskaper, Siffergranskningar o. dyl. utföres snabbt och säkert till billiga priser, under full diskretion.
WEDBLAD & AKERLUND
REVISIONSBYRÅ
Kardusmakaregatan 9^{1/2} Tel. 118 30

TAPETSERARE
K. S. BERGLING
Drottninggatan 102
Möbel-, matt- och gardin- arbeten omsorgsfullt. Tel. 212198

LAGB. FRYGGVAD
RESOLUT
rensar stopp i röret
Svenskt fabrikat
STEN & C. P. Söder 12267
Medlems- och ordnings- nr. 114

URMAKARE OCH OPTIKER
Vid köp av Ur
vänd Eder alltid till en ansvarig fackman.
Firma TELLANDER
Tel. 847 28 VANADISPLAN 1 Tel. 847 28
Noggrant exp. av glasögon.

**Läkarna ställa
sig avvisande.**

(Forts. fr. sid. 1).

dem som redan leva i äktenskap, ni bör för framtiden inte få flera — utan att samtidigt ge dem upplysning om hur detta skall ske. De bli ofta nödsakade att ta sin tillflykt till otillförlitliga eller rent av skadliga medel. Hur saken skall ordnas blir en senare fråga, men att upplysning är befogad anser dr Allewin obestriddigt.

Överläkaren vid tuberkulosavdelningen på S:t Göran, dr Emanuel Lindhagen, kan däremot icke inse att det finns något skäl för att tuberkulosa föräldrar skulle avstå från att få barn, då det ju går lätt för sig att skilja barnet från föräldrarna och sålunda skydda det mot smitta.

Så långt läkarna. Vi förbise icke att saken ställer sig olika för välbärgade patienter, som ha råd att skaffa sig de upplysningar och den hjälp som behövs. För sådana hem blir heller inte frågan om att skicka bort barnet överhängande. Där det finns gott om utrymme och möjligheter till god och hygienisk tillfredsställande vård av barnet, trots endera av föräldrarnas sjukdom, kan barnet stanna i hemmet. En helt annan sak är det för fattiga och trångbodda familjer, utan dessa möjligheter till extra vård.

Men läkarnas avvisande hållning förefaller i sin brist på social medkänsla, minst sagt beklämmande.

C. H.

stiftuerad, före sekelskiftet, Weiburggasse — förmodligen feberupphettade fastansfoster, föroledda av vår tids sensationbetonade litteratur.

Men patern var samvetsgrann, boken hade innehållit ett uppdrag och enligt detta anmälde han saken till Wiens Landesgericht. Man började slå i gamla dammig luntor, ett hofrat sade sig minnas fallet — det var före första gången han assisterade i brottmål — och lyckades därigenom precisera tidpunkten. Akten kom fram och det konstaterades att Maria Lehner ännu satt häktad — nr 327 — i kvinnofängelset vid Klosterneuburg.

»Nr 327 hade under tiden blivit blind, rapporterade fängelsedirektören på förfrågan. — I början hade hon varit ytterst öregerlig men med tiden hade hon bättre sig och var nu en av de fogligaste fångarna. Han hade länge velat anmäla henne i och för frivigning, men hon nekade alljämt att underskriva nådensöskan.

**Skräcken
har segrat.**

(Forts. fr. sid. 1).

joritet i parlamentet, som underlag för en regering, som tryggt tycks kunna sitta sina fem år fram, om ej något oförutsett inträffar.

Arbetspartiets program har alltså förvisats ut i parlamentet, bort från överläggningarna där. Men utanför alla parlament lever verkligheten i människornas liv och öden, nöd och förtvivlan. Där kan mycket »oförutsetts» inträffa, där står kampen mellan det gamla vinst- och förlustsystemet som man med våldig makt söker stötta och den politik som ännu knappast vågar tänkas, eller den som sätter människan först. Säker kan den politiken finna bättre vägar än det engelska arbetspartiets program av i dag — men det gäller först och främst att den kan tänkas.

Honorine Hermelin.

FORÄLDRARÅDET.

Vid Föräldrarnas senaste sammanträde den 2 okt. diskuterades Kvarsittningens problem. En sammanfattning av diskussionen ger följande resultat.

Då den nya läroverksstadgan (Sv. Förl. nr 412, § 46) föreskrider individualisering av undervisningen, bör hänsyn kunna tagas både till mera allmänt svaga elever och till de ensidiga begåvningarna — de bägge kategorier som vanligtvis sätts kvar.

Minimikurser torde, beträffande dem som icke orka hurudan arbetsbelastning som helst, vara en ganska god utväg och ge tillräckliga och fasta kunskaper, där kursens vidlyfthet bara skulle bringa oreda och överanstängning. Riktligt tilltagen uppmaning till stället för huckande och tjat samt goda anvisningar för enskilt arbete i klargörande syfte torde icke heller föreläsa sin goda verkan på eleverna. Dessutom ha ju läroverkens ämneskonferenser (se § 165—171) både möjlighet och skyldighet att så begränsa kurserna att elevernas »harmoniska utveckling» icke äventyras. Den nya stadgan förtjänar mycken uppmärksamhet både från föräldrars och lärars sida.

Maria Lehner, först kallad »Vackra Mizzis», kom ut igen efter 20 år, d. v. s. hon överflyttades till ålderdomshemmet. Den samma hon erhöi av staten räckte ändå inte till att försörja en blind och hon utbad sig att den anonymt skulle översändas till hennes son, som omhändertogs av goda människor och aldrig fött veta moderns öde.

E. B. G.

Elin Wägner.

**Stora händelser
och små män.**

(Forts. fr. sid. 1).

Frankrike säkerhet på basen av de nu gällande fredsfördragen.

En verklig diskussion om möjligheterna att uppnå bättre förhållanden i världen måste vara befriad från förutsättningen om fredsfördragens oantastbarhet. Att så är dagas för fler och fler, men än sitta tunga kompakta majoriteter som hålla igen.

De få tyskar som ännu hoppas på hjälp från Frankrike sitta med siffrorna för dess arbetslöshet och försämrade handelsbalans framför sig och söka räkna ut när fransmännen skola komma underfund med att deras säkerhet inte ligger främst i en amerikansk politik utan i en omläggning av politiken mot Tyskland. Ty nöden i Tyskland är Frankrikes värsta fara, men de och dess trygghet ligger i förhållanden som ge folk arbete igen. Nöden agiterar för de tyska ytterlighetsparterna. Och med var dag stiger entusiasmen bland de olyckliga, de svältande, de desperata för en ny politik mot västra grannen, en trospolitik, ej en »Erfüllungspolitik».

Alla de många visiterna och återvisiterna mellan statsmännen i Europa och Amerika — den senaste är italienske utrikesministern Grandis besök i Berlin — betyda lika många erkännanden av att något måste göras mot världskrisen, och att mera samarbete måste till.

Men så länge ingen av dessa statsmän ha modet att misslyckas, att ge sig själva till spillo, så länge måste överläggningarnas resultat bli för små och försenade.

Det är underligt att inte de som nu stå i centrum ta varning av Lloyd Georges bedrövliga öde. Han ofradade när kriget skulle likvideras åt folkets fördomar och tyckat, att Frankrikes bestraffningspolitik det som han själv visste vara rätt och klokt. Han gjorde det, därför att han annars skulle fallit. Han behöll makten än en tid. Men nu, när han ropade ut över England sitt sista varningsord, sin sista appell, var han maktlös och utan auktoritet. Han övergavs av de sina och blev av föga gagn för frihandeln, när han nu — försent — satte sin partiledarställning på spel för en princip.

**Lampor och
möbeltyger.**

I Birgerjarlgatan 44 i Stockholm öppnades i våras en affär med namnet Liberty, huvudsakligen avsedd för lampskärmar, lampetter, ljusstakar och liknande. Det är framförallt fråga om icke alltför dyra tillbehör till heminredningen. Där finnas exempelvis lampskärmar av pergament i olika modeller med eller utan utsmyckning, betingade ett pris av omkring 20 kr. i färdigmonterat skick. Malmstakar, enkla ljuskronor av malm och lampetter i trä med pergamentskärmar erbjuds ett försök till omväxling med de ofta sedda tennstyllarna. I Libertys utställningsfönster finnas också lackerade cigarrretställ i vackra färger och praktiskt inredda — Wienerarbete för omkring 10 kr. — en kinesisk fajansskål i gråglut med tegelfärgade och röda dahlia i månstrer, billiga små askkoppar av blommit, genomskinligt porlän m. m. Arbetet är f. ö. i huvudsak svenskt, utfört av två till firman knutna konstnärer.

Florentine, Birgerjarlgatan 37, 3 tr., en sedan några år tillbaka arbetande affär för möbeltyger, gardiner, heminredningar etc., har mera specialiserat sig på exklusiva varor. Firman är bl. a. ensamförsäljare i Sverige för den kände italienske Mariano Fortunis konstnärliga produktion. Denne är utom mönsterteknare både målare och skulptör och levererar bl. a. materialet till de stora operans kostymer. Från hans båda atelierer i Venedig utgå de originella arbeten i bomulls- och sammetstryck, som blivit mycket omtyckta också i Sverige. Det finns gardin- och möbeltyger, hållbara, i vackra färger från 5, 7 och 10 kr. pr meter, men också lyxaker såsom möbelbrokad i siden till betydligt högre priser. Inntresset för heminredningar och stil i allmänhet har på de senare åren vuxit ofantligt, berättar Florentines innehavarinna fru Otrog. Fortunis tryckta sammet, ofta signerad av konstnären själv är eftersökt av finsmakare. Fru Otrog biträder med råd och anvisningar vid heminredningar.

Bländ företaget som startats i år är Parfumerie Rietz, Mästaremsgatan 7, vid Biblioteksgatan. Innehavariinnan är kemist och har förut varit anställd som expert vid en av våra större tvål- och parfymfabriker. Tillverkningen i Parfumerie Rietz blir därför helt speciellt betnad, med originalaker komponerade av fröken Rietz själv. Den moderna parfymtillverkningen arbetar huvudsakligen med konstgjorda essenser och icke med blommor, berättar fröken Rietz. Det är f. ö. ett helt studium med dess moderiktningar och dess framstående tillverkare, som ange smaken och öva ett mäktigt inflytande på marknaden. Frankrike är framförallt de tedande parfymhusens hemvist. Varorna i Parfumerie Rietz är inte dyra. Man har ett stort urval av goda saker i tvål, parfym och puder. Sak-kunig vägledning ges åt dem som önska.

För en krona

erhåller Ni

Tidevarvetvarje vecka till
årets slut.

Insänd avgiften

på

Postgironummer 1544

eller i frimärken

till

TIDEVARVETS exp.

SLUSSPLAN 1-3, STOCKHOLM

**EDITH
WHARTON**

förfa till de stora

**SUCCE:
ROMANERNA**

Lyckligt ogift

och

Den brutna linjen

har utgivit en ny, intressant

**PROBLEM:
ROMAN****Barnen**

GULA SERIEN

6:50

BONNIERS

2:a uppl.

utkommen av

**Psykologiska
synpunkter
på uppfostran**

av med dr Jakob Billström.

Det är en bok som alla blivande mödrar borde fördjupa sig i, som alla nyblivna föräldrar skulle läsa högt när den förstodde har somnat på kvällen, den borde finnas tillgänglig på alla barnbörds- och framför allt böra alla för sin uppgift intresserade lärare skaffa sig den.

Stockh.-Tidn.

Pris 2 kr.

LINDBLADS FÖRLAG, UPPSALA.

TIDEVARVET

REDAKTION:

Telefon N. 48 42. Mottagningstid 10—12.

EXPEDITION:

Telefon 182 43.
Kontorstid kl. 10—12 t. m., 1—4 e. m. Postgiro 15 44.

PRENUMERATIONSPRIS:

För helår kr. 6:—, halvår kr. 3:—, kvartal kr. 1:50. Lösnummer 15 öre.

ANNONSPRIS:

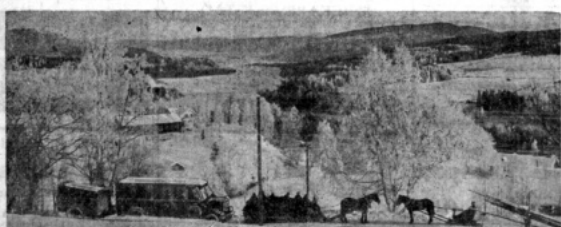
1 text 25 öre per millimeter.

Stockholm 1931

Zetterlund & Thelander Boktryckeri-A.-B.

**RES MED
POSTDILIGENSERNA**

RESELBUNDEN-TRAFIK-ÅRET-OM-SNABBA-ÖCH-BILLIGA-RESOR-
TIDTABELLER-I-SVERIGES-KOMMUNIKATIONER.

**lättlagad,
god och
billig mat
med
kooperativas
mjöl**